

PIK ZALOZENIA 1908
"СВОБОДА"
 "LIBERTY"
 ВИХОДИТЬ ТРИ РАЗИ НА НЕДЕЛЮ
 Вісник, четвер суботу
 видає
 "УКРАЇНСЬКА НАРОДНА СЮЖА"
 43 GRAND ST. JERSEY CITY, N. J.
 Всі листи, лист-ордера і чеків треба вказувати на адресу "СВОБОДА".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1908
"СВОБОДА"
 "LIBERTY"
 THE UKRAINIAN NEWSPAPER
 published three times a week
 Tuesday, Thursday and Saturday,
 by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
 at 43 Grand St., Jersey City, N. J.
 The best advertising medium.
 Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союзу — "СВОБОДА" — Official organ of Ukrainian National Association.

PIK XXVII. ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж., Четвер, 10-го липня 1919. Ч. 81. VOL. XXVII. JERSEY CITY, N. J. THURSDAY, JULY 10, 1919. No. 81.

ЗАВЗЯТИЙ ВІЙН З ЛЯХАМИ ТРИВАЄ ДАЛЬШЕ

Українські жінки борять ся в рядах української армії проти ляхських наїзників.

Військовий союз саветських республік. — Большевицькі заворушення на Сибірі.

ПРЕЗИДЕНТ ВІЛСОН ПОВЕРНУВ ДО ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

ВІСТІ З УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on July 9, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

ЗАВЗЯТА БОРЬБА З ЛЯХАМИ ТРИВАЄ ДАЛЬШЕ.

Закладають Ляхам тайну змову з большевиками.
 ВІДЕНЬ, 7. липня. — Велика боротьба, яка від кількох днів розпочала ся в східній Галичині між поляками і Українцями, веде ся зі зміною воєнного штабу. Підчас коли західна Європа обходить свято мира, на пограниччю Росії розвиває ся нова велика війна.

Українські представники в Відні обжадовують поляків двоїстістю. Вони кажуть, що поляки заключили з московськими большевиками тайну угоду, на підставі котрої згодили ся під певними умовами й не атакувати, що уможливило полякам згромадити всі свої сили під командою ген. Гаєра проти України.

Українці в східній Галичині покличали під оруже мушкетів великого князя; навіть жінки борять ся в рядах української армії. Українці погрожують дуже тяжкі втрати з причини браку хлібця; частіше доходить ся ім асти боротьбу на самі багаті райони Галичини.

НАСИЛЬСТВА ЛЯХІВ НА ГАЛИЦЬКІЙ УКРАЇНІ.

Перебрани за селян Ляхи рабують і мордують.

ЦРІХ, 20. червня. — Вісти, які наслідні тут з українських жерел, доносять, що польські війська, які знайшли східну Галичину, допускають ся насильств над українським селянством, коли воно протестує проти рабства дворянського майна. Найбільше насильств допускають ся Ляхи в золочевському, тернопільському і стрийському повіт.

ГЕН. ГРИГОРІВ ПРОГОЛОСИВ СЕБЕ ГЕТЬМАНОМ УКРАЇНИ.

Масе вагіт почати ся з Румунами проти большевців.
 ЛОНДОН, 4. липня. — Телеграма з Берліна доносить, що ген. Григорієв, який проголосив себе гетьманом України, повідомив Румунів, які переводять воєнні операції здовж Дністра, що він знає про завітний бітві Одесу та що большевицька армія Раковського утїкає в неладі.

Ген. Григорієв завінав дїяльнє, що на випадку, коли би яліянтї розпочали наступ проти большевицького зюваж Дністра, він міг би з ними получити ся в протину кількох днів.

Ген. Григорієв був донедавна командантом одної з большевицьких армій на подулавенї України. Однак опісля частиня його військ збїгувала ся і під його командою розпочала боротьбу проти большевців. В якій відіграв стотї ген. Григорієв супроти українського правительства Петлюри, на певно не знає. Одні вїсти допадають, що він стоїть в порозумінні з Петлюрою; повисше наведена телеграма доносить знова, що він проголосив себе гетьманом України. Таксамо незісним є, чи сила ген. Григорієва опират ся на українські війська і чи має перепере українського населення, чи воно є відкрито на довічяних лише російських большевицьких військах. Коли би се поладіе показало ся правдиве, то заходила би небезпека, що ген. Григорієв получити ся з військами ген. Денїкіна, якого війська завінав значну частину лівоберезної України. Покищо більших українських військ про політичне становище і переконане ген. Григорієва нема.

ГЕН. ГРИГОРІВ ВЕЛИКИМ ВОРОГОМ ЖИДІВ.

В уладженні ним погромом згинуло багато Жидів.

ЛОНДОН, 8. липня. — Богато Жидів ївратіаю-жїєтє підчас війни між російськими большевицькими військами і армією ген. Григорієва, команданта української проти-большевицької армії, яка намагає ся зпробити собі дорозу через большевицьку лінійю на північ, як се завінав нїби в англійській палаті лордів Сесіс Б. Гармсворт, заступник секретаря загр. справ. Ген. Григорієв, завінав їм, відіграв стї до Жидів дуже ворожо.

(Як се доносили нещодавні вїсти, війська ген. Григорієва допустили ся погромів Жидів в богато містках подулавенї України. В однім місті Елісаветгороді мало згинуло підчас погромів кілька тисяч Жидів.)

УЛЬТИМАТ САВЕТСЬКОЇ РОСІЇ І УКРАЇНИ. ВИСЛАННЯ ДО ПРАВИТЕЛЬСТВА РУМУНІВ.

Саветські правительства звикали опорожняти Бєсарабію.

БУДАПЕШТ, 5. ма. — Румунія, недовольна самою окупацією Бєсарабію, накладаючи проти воїї її населення свій режім, згодила ся стати орудем аліянта в зваляють угорського комуністичного правительства.

Російське і українське саветські правительства вислали до румунського правительства слїдувочий ультимат:

угорської саветської армії, хоч воїни не мали чини істотної ся перед українською червоною армією.

Російське і українське саветські правительства не можуть доіде територі насильства і проважати її сторони румунського правительства. Ми не бажаємо собі проважати кров наших братів робітників і селян Румунії, якіми володарі крам наші маніпулюють проти Росії. Два саветські правительства Росії і України прокладають слїдувочу пропозицію румунському правительству.

1. Безпороважене забранє румунської армії, як також румунських урядників і агентів, з Бєсарабії; воїна свобода для румунських робітників і селян та установе і ними свого власного правительства.

2. Перед народний трибунал мають бути поставлені всі ті, котрі допустили ся злочинів супроти робітників і селян та встали проти насильств Бєсарабії.

3. Зворот предметів, які становили частину військової власности Росії, а які Румунія забрала.

4. Зверненє мешканцям Бєсарабії всего, що від них забрано і сконфісковано.

Соціалістичні саветські правительства Росії і України оживляють в протину 48 годин, числячи від 2-го години 1. мая, всі ті райони, що відділяють ся до границь збройної проважності, заборони собі в протинимі сприяти вазку свободу для всіх супроти Румунії.

Чернів.

Народний комісар загр. справ російської соціалістичної федеративної саветської республіки.

Раковський.

Президент ради народних комісарів української соціалістичної саветської республіки.

Румунське правительство не дало відповіди на ультимат Росії і України. Всїд за тим українські большевицькі війська розпочали успішний наступ на Бєсарабію, переправляючи ся в кількох місцях через ріку Дністер і займаючи подулавенє частиня Бєсарабії, де проважало Бєсарабію саветською республікою. Наступні української армії проти Румунії привели до румунське правительство зворотити свої голий сили проти неї, ослаблюючи свій боєвий фронт на Угорщині, де румунські війська розпочали були вже наступ на Будапешт, щоби завдати угорське саветське правительство.

Військові повстанє серед большевицьких військ на подулавенї України іля проважати ген. Григорієва здержало дальший наступ української червоної армії проти Румунії. Як се доносили останні вїсти, ген. Григорієв вїсї зловбув Одесу і пригрозив ся до спільного наступу wraz з військами аліянтами і Румунії проти української червоної армії, яка займала була оборонні становища зюваж лївого берега Дністра.

А.Д.М. КОЛЧАК ВИСЛАВ СВОІХ ПОСЛІВ ДО ГЕН. ПЕТЛЮРИ.

Простити ген. Петлюрою о співдїяльнє з ним проти большевців.

ЛОНДОН, 12. червня. — До Лондону прибула українська дїяльничаня місія під провадом д-ра М. Стаховського, бєзшого губернатора подільської губернії. В склад дїяльничанї входить також д-р Оленіцький і Меленський.

Голова української місії завінав в розмові з кореспондентом часосипи "Морнінг Пост", що аям. Колчак прислав був нещодавньо своїх послів до ген. Петлюри, просячи його, щоби разом з ним співдїяльнє в боротьбі проти большевців.

ПОЛЬСЬКІ СОЦІАЛІСТИ ЗА НЕЗАВИСИМОЮ УКРАЇНОЮ.

Домагають ся справедливого визначеня польсько-українських границь.

ЛОНДОН, 13. червня. — Телеграма бюра Райтера доносить на підставі вїстий, одержаної з польського жерела, що в польській соїмі поставлено є рамени польської соціял-демократичної партії резолюцію, в якій висказує ся симпатія згаганім утворити незалежну українську державу.

Польський соціял-демократичний союз готовий згодити ся на справедливе визначенє границь між Польщею і самостійною Україною, щоби в свій спосіб довести до згоди та миря між обома народами і оборони обох держав проти заборочности сусїдів.

ТОВАРИСТВО ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА СПІПНІТЬ З ПОМОЧЮ ДЛЯ КУБАНЦІНИ.

На Кубанщині поширля ся сильна пошесть тифу.

ПАРИЖ, 6. липня. — Місія Червоного Хреста під провадом Р. Девіса з Нью-Йорку і капітана Г. Едмаєа з Бостону відїде небавам з французької пристани Ст. Назєр з 3.000 тон оджи, поживи і ліків до східної Європи.

Сей транспорт Червоного Хреста є призначений для Кубанщини, на східній набережжю Чорного моря. Як доносить, на Кубанщині пошесть тифу дуже поширля ся, толовно з причини браку їжі і лікарської опіки.

НА УГОРЩИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on July 9, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Клопоти аліянта з Угорщиною.

ПАРИЖ, 7. липня. — На Засїданні головної ради на якій обговорено справу Угорщини, зявив ся несподівано Клеменсо, провадич нарадами на місцє Пінопа.

Гувєр, який брав також участь в нарадах, завінав, що справа заосмтрена в поживу Польщі, Чехо-Словаччини і Румунії майже зовсім неможливо через те, що Бєля Кун не дає дозволу послати транспорти через Будапешт.

Клеменсо вїзнав, військовий знаєвця, щоби воїни привітали військову силу Угорщини і подїли, якій треба військ, щоби завдати угорське комуністичне правительство.

Клеменсо вїзнав, військовий знаєвця, щоби воїни привітали військову силу Угорщини і подїли, якій треба військ, щоби завдати угорське комуністичне правительство.

Звїту військових знаєвців поклали ся, що французькі війська в околиці Відні є заслабї до переведення сеї задчі. Після звїту військового бюра угорської армії стає з кожним днем менше і доходить до 200.000, з чого половина є добре зоружена. В Чехо-Словаччині приростає ся з великою трудністю перевести організовану армію зляв браку комунікацій.

Можли би вїрват ужити проти Угорщини кінноту італійську, але Італія зажадає за се окремо відшкодування, на що мабуть не згодити ся Злучені Держави. Остає однокінний відділ, повозити Румунії на наступ проти Мадяри, бо можна бачити надїят ся, що Бєля Кун, боячи ся наступу, згодити ся на домагає аліянта.

Звїту військових знаєвців поклали ся, що французькі війська в околиці Відні є заслабї до переведення сеї задчі. Після звїту військового бюра угорської армії стає з кожним днем менше і доходить до 200.000, з чого половина є добре зоружена. В Чехо-Словаччині приростає ся з великою трудністю перевести організовану армію зляв браку комунікацій.

Можли би вїрват ужити проти Угорщини кінноту італійську, але Італія зажадає за се окремо відшкодування, на що мабуть не згодити ся Злучені Держави. Остає однокінний відділ, повозити Румунії на наступ проти Мадяри, бо можна бачити надїят ся, що Бєля Кун, боячи ся наступу, згодити ся на домагає аліянта.

Звїту військових знаєвців поклали ся, що французькі війська в околиці Відні є заслабї до переведення сеї задчі. Після звїту військового бюра угорської армії стає з кожним днем менше і доходить до 200.000, з чого половина є добре зоружена. В Чехо-Словаччині приростає ся з великою трудністю перевести організовану армію зляв браку комунікацій.

Можли би вїрват ужити проти Угорщини кінноту італійську, але Італія зажадає за се окремо відшкодування, на що мабуть не згодити ся Злучені Держави. Остає однокінний відділ, повозити Румунії на наступ проти Мадяри, бо можна бачити надїят ся, що Бєля Кун, боячи ся наступу, згодити ся на домагає аліянта.

В ПОЛЬЩІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on July 9, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Робітничі страйки в Варшаві.

ВАРШАВА, 3. липня. — З приводу домагає вїсній платні прийшло до поважних заворушень робітників у Варшаві. Між страйкувальниками і їх прихильниками з одної сторони і військом з другої прийшло до отверстої боротьби на улицах міста. Остачино вдало ся польським військам при помочи манївних крїсів і панцирних самоходів зляв заворушення, богато жовтїрив рїшено.

Страйкувальні, яких число вїсїноско кілька тисяч, уладили демонстраційний похід, який удав ся під проводом польсько-соїму, домагаючи ся підвищення платні.

Польське правительство, щоби зловбути безробітнє, яке від війни затрудувало 30.000 робітників при публічних роботах. Робітники, недовольні з низької платні, вїсїдали на страйкує, жадаючи підвищення платні і міншої праці.

Загальне положенє робітничїх в Польщі стає з кожним днем гірше, а то головнє з причини застою в промїселі зляв браку сирїх матерїялів. Робітничі заворушення можуть приймити дуже грізний характер з причини, що між робітниками ширить ся сильну пропаганду німцької і російської большевицької агенти.

В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on July 9, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

ПРЕЗИДЕНТ ВІЛСОН ПОВЕРНУВ ДО ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

НЮ-Йорк, 8. липня. — Президент Вілсон прибув нїби о год. 2.30 пополудні до Нью-Йорку до чотиримисся побуті в Парижі. Нью-Йоркські мешканці вїтали президента серед великого ентузіазму.

По вїголоженні промови в "Карнегі Гол" президент Вілсон відїхав вестером окремих поїздом до Вашингтону.

В РОСІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on July 9, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

ВІСЬКОВІ І СОЮЗ САВЕТСЬКИХ РЕПУБЛІК.

Саветська Росія завінав ся за самозначенням народів і незалежністю саветських республік.

БУДАПЕШТ, 4. червня. — Угорське імператорське бїро в Москві переслало бездротним телеграфом слїдувочу вїстку: Два і червня вестером відїбуло ся торжественне засїданє центрального ексекютивного комітєту саветської Росії, в якім брали також участь представники саветських республік України, Латвії, Литви і Білорусії. Згідно з резолюцією, ухваленою незалежно українським центральним ексекютивним комітєтом, Московський центральний ексекютивний комітєт завінав ся і користі тісного союзу рїжних саветських республік. Секретар вїстий, Камєнєв, завінав всуверещ брєжїам, поширюваним ворогам, які розголосили несправдливї вїсти про мінші замагає саветської Росії заборони судній народи від свого властї, що протинно — саветська Росія стоїть твердо на підставі принципу про самозначення народів і незалежність усіх саветських республік. Лише для забезпечення собі взаємної помочи в обороні незалежності і свободи працюючих класе в саветських республіках прийшли центральні ексекютивні комітєти саветських республік до міркових і справ утворення тісного союзу, щоби в свій спосіб ї працуючі класи могли тим успішнїше боронити ся здиненими силами проти заграничних наїзників і бїглих гетардї.

Промови Камєнєва вїголошенї бєстуду в тісній справі президент української саветської правительства, Раковський, завінав прийшли резолюцію, в якій висказано протест проти заборони і протиревольційної політики міжнародного імперіалїзму і піднесено konieczність утворення військового союзу саветських республік: Росії, України, Латвії, Литви, Білорусії і Кавказу в цілях оборони робітників і селян тих республік проти зяганїх наїзників на них зюваж ормо везовї.

Центральний ексекютивний комітєт Росії вважає дальше за konieczне злучити від одною спільною контролю військи організації рїжних саветських республік, адміністрацію заєднанї, фінанси, економічний рад і робітничих комісарів. Се має бути переведенє через утворенє зюваж центрального ексекютивного комітєту і центрального економічного рад, всіх інтересованих республік. В цей цілі збори проектують вибрати окрему комісію, яка вїшла би в переговори з центральним ексекютивним комітєтам рїжних саветських республік, щоби повисше нещодавні принципи перевести в житє.

Промови Камєнєва вїголошенї бєстуду в тісній справі президент української саветської правительства, Раковський, завінав прийшли резолюцію, в якій висказано протест проти заборони і протиревольційної політики міжнародного імперіалїзму і піднесено konieczність утворення військового союзу саветських республік: Росії, України, Латвії, Литви, Білорусії і Кавказу в цілях оборони робітників і селян тих республік проти зяганїх наїзників на них зюваж ормо везовї.

Центральний ексекютивний комітєт Росії вважає дальше за konieczне злучити від одною спільною контролю військи організації рїжних саветських республік, адміністрацію заєднанї, фінанси, економічний рад і робітничих комісарів. Се має бути переведенє через утворенє зюваж центрального ексекютивного комітєту і центрального економічного рад, всіх інтересованих республік. В цей цілі збори проектують вибрати окрему комісію, яка вїшла би в переговори з центральним ексекютивним комітєтам рїжних саветських республік, щоби повисше нещодавні принципи перевести в житє.

Промови Камєнєва вїголошенї бєстуду в тісній справі президент української саветської правительства, Раковський, завінав прийшли резолюцію, в якій висказано протест проти заборони і протиревольційної політики міжнародного імперіалїзму і піднесено konieczність утворення військового союзу саветських республік: Росії, України, Латвії, Литви, Білорусії і Кавказу в цілях оборони робітників і селян тих республік проти зяганїх наїзників на них зюваж ормо везовї.

Центральний ексекютивний комітєт Росії вважає дальше за konieczне злучити від одною спільною контролю військи організації рїжних саветських республік, адміністрацію заєднанї, фінанси, економічний рад і робітничих комісарів. Се має бути переведенє через утворенє зюваж центрального ексекютивного комітєту і центрального економічного рад, всіх інтересованих республік. В цей цілі збори проектують вибрати окрему комісію, яка вїшла би в переговори з центральним ексекютивним комітєтам рїжних саветських республік, щоби повисше нещодавні принципи перевести в житє.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ЗАВОРУШЕННЯ НА СИБІРІ.

Большевицькі зближають ся до Томска.

ЛОНДОН, 4. липня. — Московська бездротна телеграма доносить, що на Сибірі большевицькі повстанє і манїпулюють на Томск. Аліянт Колчак призвав зинити аліянтиний шдїя і міст, який веде через ріку Обь, щоби здержати наступ большевців.

Нещадний наступ російської протибольшевицької армії на шевцивими російськими і фінськими військами.

ПЕТРОГРАД. — Естонське бїро доносить, що російська армія добровольців, яка розпочала була успішний наступ на вїсній фронті, потерпіла сильне поражєнє.

Російські добровольці були прирешенолі опорожняти форт Краснує Горку, напроти Кропїштану, від кількох зєднанїх естонїх військ. Після доносів естонського бїра армія добровольців утїкає на шїм фронті.

Большевицькі заїаїлї Ташкент в Туркестані.

ПАРИЖ, 7. липня. — Телеграма з Царгороду доносить, що большевицькі війська відїсїли Ташкент, згоїляють Туркестан і вїсїрають смертнє 6.000 мешканців.

Телеграма додає, що між пїкарямими на смерть виходить ся також брат Аєксандра Керенського, бєшного премєра бїти переведений протибольшевицької Росії.

